

Sprawozdanie opisowe z działalności Gminnej Biblioteki Publicznej w Będzinie w 2019 r.

Dane statystyczne dotyczące zbiorów bibliotecznych.

Wg stanu na 31 grudnia 2019 roku we wszystkich bibliotekach gminy łączny stan księgozbioru wynosił **24862** woluminy, co daje wskaźnik **2,87** wol. na 1. mieszkańca. Według międzynarodowych standardów IFLA UNESCO dotyczących bibliotekarstwa, księgozbiory bibliotek powinny oscylować w granicach **2,6 – 3,5** wol. na 1. mieszkańca. Biblioteka zachowuje ten poziom, a jej księgozbiór charakteryzuje się bogatą ofertą nowości wydawniczych, dużą dostępnością literatury beletrystycznej, popularnonaukowej oraz lektur dla dzieci i młodzieży.

Biblioteka, przy zakupie nowości wydawniczych, bierze pod uwagę sugestie i potrzeby czytelników. Sonduje ich upodobania literackie oraz preferencje czytelnicze. W miarę możliwości staram się kupować książki zgodnie z oczekiwaniami osób korzystających z usług bibliotecznych. Biblioteka kieruje się też wyborem własnym, wspomagając się listą książek najlepiej ocenianych przez czytelników oraz zapowiedziami wydawniczymi polecanymi przez czasopisma - Gazetę Wyborczą, Politykę, Zwierciadło, Sens, Twój Styl. Przy zakupie książek (szczególnie dla dzieci) zwracamy szczególną uwagę na: szatę graficzną, ilustracje, ilość tekstu, przystępność tekstu, czcionkę.

Sukcesywnie pracujemy nad podwyższaniu poziomu edukacji czytelniczej, umiejętnie kierując zainteresowania naszych czytelników w stronę literatury bardziej ambitnej.

W roku 2019 na zakup **1027** książek wydano **24380** zł, w tym kupiono z dotacji:

Organizatora **747** książek za kwotę **18000** zł

Biblioteki Narodowej **280** książek za kwotę **6380** zł

Średnia cena zakupionej książki kształtowała się na poziomie **23,74** zł. Na statystycznych 100 mieszkańców gminy przypada **12** zakupionych książek.

W formie darowizny biblioteka otrzymała **61** książek na kwotę **705** zł.

Atrakcyjny dla czytelników księgozbiór charakteryzuje się aktualnością, nowością, jest dostosowany do potrzeb odbiorców. Aby w praktyce realizować te założenia, konieczna jest selekcja przestarzałych, nieaktualnych i zniszczonych zbiorów. Wyselekcjonowano **599** książek na kwotę **2439,84** zł.

Biblioteka jest jedynym miejscem, w którym prasa udostępniana jest bezpłatnie, a różnorodność czasopism pozwala na wszechstronne korzystania ze źródeł wiedzy. Czasopisma są źródłem szybkiego pozyskania najnowszych i aktualnych informacji, co jest podstawą pracy warsztatu informacyjnego biblioteki. Biblioteka oferuje użytkownikom **30** tytułów czasopism prenumerowanych oraz **30** tytułów czasopism bieżących otrzymywanych w formie darowizny od czytelników, instytucji i firm.

Czytelnicy, udostępnianie księgozbioru i działalność informacyjna

W 2019 roku biblioteka zarejestrowała **1147** użytkowników, w tym **947** czytelników aktywnie wypożyczających. Wskaźnik liczby czytelników na 100 mieszkańców wynosi **11**.

W ciągu roku biblioteka wypożyczyła na zewnątrz ogółem **22495** publikacji - książek, czasopism i innych zbiorów. Średnia wypożyczeń różnorodnych zbiorów bibliotecznych na jednego czytelnika wyniosła **23,75**. Poza wypożyczeniami na zewnątrz, równie ważne jest udostępnianie zbiorów na miejscu, w czytelniach bibliotek. W 2019 roku udostępniono w ten sposób **11795** jednostek zbiorów bibliotecznych.

Biblioteka, to nie tylko gromadzenie, przechowywanie i udostępnianie zbiorów, ale też szybka, bieżąca informacja. Bibliotekę odwiedziło ogółem **22605** użytkowników, którym udzielono **23775** informacji rzeczowych, w tym **185** informacji bibliograficznych. Przeprowadzono szkolenia biblioteczne, z których skorzystało **227** osób. Na potrzeby czytelników bibliotekarze opracowują kwerendy, przygotowują prezentacje oraz bibliografie tematyczne. Z Internetu skorzystało **3710** osób.

Upowszechnianie czytelnictwa, działalność edukacyjna i kulturalno-oświatowa

Wyjazdy kulturalno-edukacyjne

Dwukrotnie zabieraliśmy naszych młodych czytelników na nocne spotkania z kulturą. Byliśmy uczestnikami **Nocy w Bibliotece** organizowanej przez Koszalińską Bibliotekę Publiczną pod hasłem „Włoska noc w bibliotece”. Impreza, z bardzo mocnym akcentem kulturalnym, przebiegała w radosnym

klimacie piknikowo-rozrywkowym. Nasi czytelnicy doświadczyli mnóstwo artystycznych doznań. Ale najważniejszym punktem był odbiór dyplomów i nagród otrzymanych w konkursie plastycznym „Viva Italia”. Nagrodzeni i wyróżnieni zostali „studenci” z naszej Bibliotecznej Akademii Młodego Artysty: **Dominika Strojnowska, Patrycja Włodyka, Klaudia Strzelczyk, Maciej Gajec i Oliwier Łazuka**. Natomiast wyróżnienia otrzymało 12 osób. Wieczór został zakończony mocnym akcentem, czyli wspaniałym pokazem tańca z ogniem.

Niezapomnianych wrażeń dostarczył im także wyjazd na **Noc Muzeów** do Koszalina. Byliśmy w najbardziej klimatycznej części Politechniki Koszalińskiej, czyli odwiedziliśmy Instytut Wzornictwa tejże uczelni. Można tam zobaczyć prace studentów i wykładowców oraz poczuć ten niesamowity artystyczny klimat i wyjątkową atmosferę, którą tworzą ludzie z pasją i wyobraźnią. Na warsztatach tworzyliśmy z mąki makietę wsi kaszubskiej i robiliśmy gwizdki z papieru. Kolejny przystanek z kulturą miał miejsce w Cukin Art – galerii i pracowni **Tomka Cukina Żuka**, niezwykle wyjątkowej osoby koszalińskiego świata artystycznego. Przesympatyczny, gościnnie i megakreatywny Cukin poprowadził dla nas warsztaty graffiti. Wizyta w liceum plastycznym na dobre wciągnęła dzieci w atmosferę świata artystycznego. Nasze dzieci próbowały swoich zdolności artystycznych w rzeźbie, rysunku i malarstwie, miały swoją własną sesję fotograficzną, robiły maski i zwiedzały wszystkie piętra po kolei. Z Plastyka przenieśliśmy się w świat historii, czyli do Archiwum Koszalińskiego. Tutaj także różnorodność atrakcji powodowała „kulturowy zawrót głowy”. Ostatnim przystankiem na naszej trasie było Muzeum w Koszalinie. Na dziedzińcu mogliśmy obejrzeć występy aktorów z Bałtyckiego Teatru Dramatycznego, zwiedzić Zagrodę Jamneńską, wystawę archeologiczną, wziąć udział w warsztatach.

W ramach dwunastej edycji akcji „**Nastolatki w Bibliotece**”, na zaproszenie KBP, nasi nastoletni czytelnicy uczestniczyli w spotkaniu z pisarką **Joanną Jagiełło**, autorką książek dla młodzieży. Akcja pod w/w tytułem promuje modę na bywanie w bibliotece oraz, oczywiście, czytanie. Powieści Joanny Jagiełło, poruszają wiele problemów, z którymi na co dzień boryka się młodzież. Czytając o problemach książkowych bohaterów, te własne stają się bardziej zrozumiałe, oswojone, a tym samym łatwiejsze do pokonania. Działaniem powiązanim z w/w spotkaniem były warsztaty adaptacyjne prowadzone przez socjologa, a ukierunkowane na przygotowanie młodzieży w sferze mentalnej i psychicznej do odnalezienia się w nowej rzeczywistości szkoły średniej.

Na specjalne zaproszenie, dzieci uczestniczące w Bibliotecznej Akademii Młodego Artysty, wzięły udział w wyjazdowej imprezie andrzejkowej organizowanej w Kołobrzegu przez **Dziecięcą Strefę Kreatywnę Zabawy @Babakuba**. Wielość i różnorodność przygotowanych dla nich atrakcji była imponująca. Wróżby, lanie wosku, przebieranki, tańce, wesole igraszki na Wyspie Zabaw – wszyscy, niezależnie od wieku, bawili się znakomicie. Zaś zdrowy poczęstunek z andrzejkowymi babeczkami i cytrynową lemoniadą sprzyjał utrzymaniu kondycji. To były dwie godziny naprawdę świetnej zabawy. Mali imprezowicze otrzymali dyplomy Super Wróżki lub Super Wróża oraz czarodziejskie amulety.

Na wyjazdowej imprezie mikołajkowej „**PiesKotajki**” w KBP nasi czytelnicy odbierali nagrody zdobyte w konkursie plastycznym „Animalujemy”. Laureatami byli: **Alicja Andrzejewska, Zuzanna Kanas, Lena Łapiczak, Wiktoria Łęga, Alicja Mamrocha, Amelia Musolf, Roksana Śliwa, Magdalena Wilk**. Nagrody wręczała pisarka **Agata Widzowska**, autorka cyklu książek dla dzieci „Psierociniec”. Uczestniczyliśmy w jej spotkaniu autorskim, a także w warsztatach tworzenia ozdób choinkowych. Na stoisku Kuchni Społecznej Koszalin, za niewielki datek wrzucony do puszek na czworonożnych podopiecznych *Fundacji Miau, Kocie Wąsy i Spółka*, mogliśmy spróbować potraw wegańskich i wegetariańskich.

Spektakl - w bibliotece teatralnie i interaktywnie

Biblioteka zaprosiła starsze grupy przedszkolaków z przedszkoli w Będzinie i Mścicach na interaktywny spektakl z elementami języka angielskiego, inspirowany tekstem „120 przygód Koziołka Matołka” Kornela Makuszyńskiego, w wykonaniu aktorów **Teatru TAK**.

Koziołek, nie taki do końca Matołek, w podróży do Pacanowa odwiedza kraje, w których wszyscy mówią po angielsku. Trochę zawstydzony, ciut zaciekawiony, postanawia rozpocząć swoją przygodę z językiem angielskim.

Aktorzy Teatru TAK swoją fantastyczną grą potrafili zainteresować dzieci od pierwszej do ostatniej minuty przedstawienia. Wyjątkowości dodawały piękne kostiumy aktorów, muzyka, efekty dźwiękowe,

humorystyczne dialogi. Język angielski, wpleciony niepostrzeżenie w fabułę, dzieci traktowały jak zabawę. Aktorzy grali z dziećmi i dla dzieci, pozwalając im wejść do bajkowego świata.

Spektakl promował prawdomówność, bezinteresowność, tolerancję, siłę przyjaźni, miłości, posłuszeństwo, dobre maniere, które w sposób pełen humoru, magii i interaktywnej zabawy są transponowane do wyobraźni i umysłów małych odbiorców.

Spotkania autorskie

Małgorzata Strękowska-Zaremba, pisarka książek dla dzieci, dziennikarka, współautorka podręczników, laureatka wielu prestiżowych nagród i wyróżnień, była gościem w naszej bibliotece. Opowiadała o swoich literackich bohaterach, czytała zabawne fragmenty swoich książek, zadawała zagadki, dyskutowała. Dzieciom szczególnie się podobały raperskie rymy w opowieściach o Filipku, którymi pisarka okrasza fabułę książki. Czytając je, rapowała wspólnie z dziećmi. Ta pełna ciepłego humoru, mądra i wzruszająca seria o Filipku to doskonała lektura nie tylko dla młodego czytelnika, ale także i dla dorosłych, którzy uwielbiali bestsellerową serię o Mikołajku. Inne książki pisarki, *Złodzieje snów* i *Do mnie z tej ziemi*, w bardzo plastyczny i zachwycający sposób, chwalony także przez psychologów dziecięcych, pomagają młodemu czytelnikowi w oswojeniu przeraźliwie dorosłego świata.

Cecylia Judek, sekretarz naukowego Książnicy Pomorskiej im. Stanisława Staszica w Szczecinie, to kolejny gość biblioteki będziańskiej. Z historią Polski w tle, przeprowadziła wykład literacki pt. „Krzysztof Kamil Baczyński – wojna i miłość. Z wielką pasją mówiła o twórczości młodego poety i prozaika, powszechnie uznanego za najwybitniejszego twórcę pokolenia wojennego. Jego twórczość, częstokroć nawiązująca do tradycji romantyzmu, jest ponadczasowa. Utwory o zrozumieniu chwili historycznej, w której przyszło mu żyć, połączone z patriotyczną potrzebą walki z najeźdźcą, przełamany subtelnymi lirykami o miłości oraz wierszami o pięknie świata i przyrody. Pani Cecylia, w swoim bardzo interesującym wykładzie, podkreślała wielokrotnie, jak ważna jest znajomość historii Polski. A także odczytanie, wykształcenie, nabyta wiedza. *To wszystko ma wpływ na kształtowanie Waszej osobowości, rozumnego postrzegania świata, zachowania niezależność w swoich poglądach i umiejętność ich obrony. Osobą wykształconą bardzo trudno jest manipulować* – mówiła, zwracając się bezpośrednio do młodych ludzi. Nawiązała do aspektów wychowawczych młodzieży, motywowała do szukania autorytetów i dążenia do wyznaczonych sobie celów. Mówiła o szacunku, który należy się każdemu człowiekowi bez względu na jego kolor skóry, narodowość, religię, orientację polityczną. Duża wiedza, bogaty język, niezwykła empatia, swoboda i lekkość w prowadzeniu wykładu sprawiły, że zachwylił on wszystkich słuchaczy. A byli nimi uczniowie klas ósmych z czterech szkół podstawowych oraz nauczyciele.

„Bez obcowania z literaturą byłbym nieudacznikiem ubogim duchem” – tak mówi o sobie **Zbigniew Masternak** - pisarz, dziennikarz, scenarzysta filmowy i producent oraz aktywny wielbiciel piłki nożnej i piłki błotnej. Na zaproszenie będziańskiej biblioteki poprowadził dla młodzieży spotkanie autorskie połączone z warsztatami pisania komiksów. Po krótkim wprowadzeniu w arkana sztuki tworzenia tychże, uczestnicy warsztatów, w grupach lub osobno, przystąpili do pracy. Pobudzając siłę swojej wyobraźni, przy pomocy prostych narzędzi - ołówków, kredek i kartek - stworzyli krótkie opowiesci obrazkowe. Wszystkie prace zostały zaprezentowane przez autorów i omówione oraz ocenione przez naszego gościa. Wszystkie były wyjątkowe, a twórcy najbardziej interesujących komiksów otrzymali dyplomy z autografem Zbigniewa Masternaka oraz drobne słodkości od biblioteki. Drugie spotkanie z pisarzem miało miejsce w bibliotece w Tymieniu.

Nasza będziańska biblioteka wzięła udział w drugiej edycji projektu ruchomych wykładów regionalnych. Projekt, współfinansowany przez Urząd Marszałkowski woj. Zachodniopomorskiego, prowadził ZOZ Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w Szczecinie. W ramach projektu „Poznaj swój region” wykład pt. *Świat przyrody Pomorza Zachodniego w fotografii i wierzeniach ludowych* wsparty prezentacją multimedialną, wygłosiła **Aleksandra Zadencka**. Przedstawiła zarys dziejów zielarstwa i ziołolecznictwa. Spotkanie wzbogaciła pięknymi zdjęciami oraz cytatami o przyrodzie i naturze, zaczerpniętymi z poezji i literatury pięknej. *Od zarania dziejów rośliny wiązano z siłami przyrody i traktowano jako święte, a pierwszym lekiem dla ludzkości były właśnie zioła. Człowiek zaś jest częścią natury, z którą nie tylko współżyje, ale z niej korzysta i ją zagospodarowuje* – powiedziała pani Zadencka, autorka wielu publikacji naukowych o odnawialnych źródłach energii, społeczniczka.

O wielkiej mocy ukrytej w książkach opowiadała **Ewa Chotomska**, aktorka, scenarzystka, świetna pisarka. W kolorowym kapeluszu, z pięknym uśmiechem i wielką empatią przekonywała młodą publiczność do czytania książek. *Nawyk czytania – mówiła - zwiększa Waszą szansę na dobrą przyszłość i niczym nieograniczone możliwości w poznawaniu świata.* Dzieci, które czytają są bystrzejsze, umieją wypowiadać się pełnymi zdaniami, łatwiej nawiązują kontakty. Ja, miłości do książek i czytania nauczyła mama, Wanda Chotomska, bardzo znana i ceniona pisarka książek dla dzieci. Ewa Chotomska cytowała fragmenty własnej twórczości, jak również wierszy i opowiadań swojej mamy, a zabawy językowe w rymy i zgadywanki oraz wspólne śpiewanie piosenek stworzyły żywiołową atmosferę spotkania.

Spotkanie czytelnicze

„Między artystyczną rodziną Kossaków a Żegotą – Zofia Kossak nie tylko literacko” – o tej nietuzinkowej postaci i wielkiej humanistce, więźniarce Auschwitz i Pawiaka, bohaterce II wojny światowej opowiedział **dr Leszek Laskowski**. Bardzo ciekawie poprowadził spotkanie połączone z pokazem multimedialnym i projekcją filmu.

Warsztaty

Dynie Glamour – warsztaty dla dorosłych. Rozświetlone wewnątrz będzinińskiej biblioteki, zapach kawy i domowego ciasta oraz gwar przyjaźnie prowadzonych rozmów, pozwoliły zapomnieć, że jest to jeden z ponurych listopadowych dni. Spotkanie w ciepłej i sympatycznej atmosferze, w kameralnym, bardzo kreatywnym gronie Pań zaowocowało ... nietuzinkowymi gipsowymi dyniami! Wielobarwne, dopasowane do kolorów domowego wnętrza, mogą stanowić element wystroju, jakiego nie kupi się w żadnym sklepie. Każda była inna i niepowtarzalna. Warsztaty prowadziła **Anna Sawicka** z *Dziecięcej Strefy Kreatywnej Zabawy* - Babakuba Kołobrzeg. W trakcie tychże warsztatów odbyła się także mała prezentacja na temat *Gimnastyki Słowiańskiej dla Kobiet*, którą poprowadziła instruktorka **Monika Wałaszewska**.

Warsztaty **Robimy skrzaty**, to kolejne aktywne wieczory nie tylko dla dorosłych. Uroczyste skrzaty, każdy inny i każdy wyjątkowy, zostały wytworzone na warsztatach rękodzielniczych w bibliotece będzinińskiej. Warsztaty w rodzinnym wydaniu (wspólnie tworzyły mamy z dziećmi), były doskonałą formą spędzania wolnego czasu. Kreatywną, rozwijającą i bardzo integrującą. W połączeniu z ciekawą ofertą książek dla dzieci i dorosłych (nie tylko o skrzatach!) oraz z dobrym domowym ciastem, gorącą herbatą, ciepłą, przyjazną atmosferą, nabrały cech fajnego spotkania towarzyskiego z kulturą w tle. Warsztaty w dwóch edycjach poprowadziła charytatywnie **Natalia Kanas**, której dzielnie pomagały córki - Zuzia, Rozalka i Antosia, a finansowo wspomogła **Anna Wieczorek**. Uczestnicy warsztatów podarowali część tych niepowtarzalnych skrzatów na kiermasz biblioteczny WOŚP 2020.

Noc w Bibliotece

„**Znajdźmy wspólny język**” to hasło V ogólnopolskiej akcji Noc Bibliotek, w której uczestniczyło 1761 bibliotek. Do akcji, po raz kolejny, dołączyła nasza biblioteka będzinińska. Wystrój biblioteki, program przebiegu imprezy i niespodzianki w nim zawarte były znakiem, że *będzie się działo*. I się działo – potyczki słowne, wierszyki łamiące języki, kalambury, zabawy literackie, biblioteczne kino, wspólne czytanie. Po wielkim wysiłku intelektualnym nadszedł czas, aby zrobić „coś dla ciała”, czyli pora posiłku. Rumiane tosty, przekąski, herbata, woda z cytryną, owoce i orzechy sprawiły, że dzieci nabrały energii i były gotowe do nowych wyzwań. Wyposażone w latarki wyruszyły na spotkanie z nocną przygodą. Zmierzyły się z grą terenową, której szczęśliwe rozwiązanie nastąpiło w bibliotece. Każdy z uczestników był wygranym, i na każdego czekała niespodzianka. Dzieci obejrzały także film familijny o przygodach chłopca Ptysia i jego psa Billa. Znakomicie bawiły się w tzw. przebieranki, wykorzystując różne elementy ubioru, rekwizyty i gadzety. To był fantastycznie spędzony czas.

W bibliotece o niepełnosprawności i integracji poprzez film

„Praca. Życie. Scenariusz dla każdego” – to hasło przewodnie 16. Europejskiego Festiwalu Filmowego „**Integracja TY i JA**”. Małe Festiwale, na stałe wpisane w działania kulturalne będzinińskiej biblioteki, są wydarzeniem towarzyszącym Europejskiemu Festiwalowi Filmowemu. Uniwersalne przesłanie filmów festiwalowych zawiera się w przekonaniu o głębokim sensie zmagania się z własnym losem,

pokonywaniem barier, własnych niedoskonałości i ograniczeń. Ideą festiwalu jest działanie na rzecz integracji środowisk osób z niepełnosprawnością z ogółem społeczeństwa, budowanie dobrych relacji międzyludzkich, uczenie tolerancji i zrozumienia. Festiwal jest nie tylko przedsięwzięciem artystycznym, ale także niezwykle wartościowym społecznie wydarzeniem – integracja festiwalowa wspaniale łączy ludzi w czasach, gdy podziałów mamy bardzo dużo.

W bibliotece będziańskiej, w ramach Małych Festiwali, odbyły się dwa pokazy filmowe. Uczestniczyli w nich uczniowie starszych klas oraz podopieczni ze Środowiskowego Domu Samopomocy w Będzinie. Kolejne dwa pokazy, dla osób z Dziennego Domu Seniora w Tymieniu oraz uczniów z klas siódmych, zorganizowała biblioteka tymieńska. Ponadto, uczniowie w Będzinie i Tymieniu uczestniczyli w warsztatach o języku migowym „**Mowa, czy to tylko słowa?**”. Warsztaty, związane z tematyką prezentowanych filmów, poprowadziła **Agnieszka Szelağ** - nauczyciel, pedagog, terapeuta, a przede wszystkim osoba z wielką empatią, wrażliwym sercem i pozytywną energią.

Biblioteczna Akademia Młodego Artysty

W prowadzonej już piąty rok Akademii, młodzi artyści uczestniczyli w **27** twórczych poniedziałkach. Łączna ilość uczestników to **568** osób. Pomimo, że pożegnaliśmy naszych pierwszych „absolwentów”, to lista chętnych do uczestniczenia w zajęciach Akademii zapełniła się błyskawicznie. Obecnie swoją wrażliwość estetyczną kształtuje oraz rozwija talent plastyczny ponad dwudziestoosobowa grupa dzieci w wieku od czterech do jedenastu lat. Dzieci z Akademii, a zarazem aktywni czytelnicy, zdobywają nagrody w konkursach plastycznych, uczestniczą w wydarzeniach kulturalnych, wyjeżdżają na imprezy organizowane poza biblioteką. Powyższe działania generują również wartość dodaną – dzieci uczą się odpowiedzialności, porządku, wspaniale się integrują, pomagają sobie nawzajem. Zakończenie Bibliotecznej Akademii Młodego Artysty było wielkim świętem. Świętem pomysłowych i kreatywnych dzieciaków, którym się chce co poniedziałek przyjeżdżać do biblioteki w Będzinie i tworzyć - malować, kleić, wycinać, budować formy przestrzenne, brudzić się farbami, gipsem, pastelami i klejem. **Anna Sawicka**, prowadząca Akademię, wręczyła dzieciom dyplomy i drobne upominki. W tym roku dyplomy za udział w Akademii otrzymało **7** małych artystów. Dyplomów z wyróżnieniem wręczono – **21**. Natomiast dyplom z wyróżnieniem oraz nagrodę specjalną w postaci karnetu na półkolonie kreatywne w *Babakubie* w Kołobrzegu otrzymała **Klaudia Strzelczyk**. Zdobyła najwięcej nagród w konkursach plastycznych oraz miała najlepszą frekwencję na zajęciach. Jak co roku nie zabrakło poczęstunku dla dzieci i rodziców. To był kolejny, piąty już rok, równie fantastyczny jak pozostałe. Mocno twórczy i kreatywny, co było widoczne na wystawie prac młodych „akademików”.

Konkursy

Tłumnie, gwarnie i kolorowo było w naszej bibliotece podczas 15. Gminnego Przeglądu Recytatorskiego „Kalinki”. Przedszkolaki wspaniale recytowały wiersze Kaliny Jerzykowskiej. Dzielnie zmagaly się z trudnymi w wymowie wyrazami, których w strofach wierszy było naprawdę wiele. Jury i publiczność wysłuchali 40. młodych recytatorów. Wyróżnieni zostali: **Zuzia Gębicz, Zuzia Wójcik, Kornel Drętkiewicz, Szymon Bordun, Gabriela Jasińska i Karolina Terelak**. Główne nagrody otrzymali, i pojadą do Koszalińskiej Biblioteki Publicznej na Powiatowy Przegląd Recytatorski „Kalinki”: **Pola Piecyk, Lena Wiśniewska i Aleksander Gomorski**.

Do zmagania recytatorskich w 51. Gminnym Turnieju Recytatorskim „Ptaki, ptaszki i ptaszęta polne” przystąpiło 30 uczestników. Główne cele konkursu to przede wszystkim zainteresowanie czytaniem, poszerzenie horyzontów myślowych i kręgu zainteresowań dzieci i młodzieży poprzez poszukiwanie wartościowej literatury, propagowanie wśród nich piękna i kultury języka polskiego. Jury, bardzo profesjonalne, w osobach: **Elżbieta Nożykowska** - dyrektorka przedszkola w Mścicach, **Anna Wieczorek** – bibliotekarka KBP i polonistka, **Marcin Borchardt** – aktor BTD w Koszalinie i prezes stowarzyszenia „Aktorzy po godzinach”, wysoko oceniło poziom przygotowania uczniów. Dyplomy i książki otrzymali wszyscy wykonawcy, a do dalszego etapu konkursu, czyli turnieju powiatowego, zostali zakwalifikowani: **Lena Stenzel, Malwina Ciach, Adam Mirski, Maja Kwiatkowska, Gabriela Bugara i Agnieszka Kamińska**. Wyróżnienia otrzymali: **Nikodem Barna, Nikola Zimnicka, Dominik Chudziak, Maciej Krzywicki, Maciej Śnieżko, Alicja Andrzejewska, Igor Owczarek, Kornelia Jaśkiewicz, Roksana Łukaszewska, Alicja Skrzypczyk**.

Nasi czytelnicy brali też udział w powiatowych konkursach plastycznych, czytelniczych i recytatorskich. Zdobywali **30 nagród** na poziomie powiatu. Nagrodzonymi byli: **Jan Zwierzyński, Klaudia Strzelczyk, Oliwier Łazuka, Maciej Gajec, Anna Wawerczak, Patrycja Włodyka, Wojtek Woltmann, Magdalena Nowak, Lena Palińska, Michalina Pietruszyńska (2 nagrody), Jakub Szrejder, Kaja Janczyszyn, Aleksandra Rutkowska, Zuzanna Kanas, Kamila Woźnicka, Lena Gołuchowska, Jakub Malik, Bartłomiej Kret, Błażej Zieliński, Anna Fryczkowska, Maja Sowa, Alicja Andrzejewska, Zuzanna Kanas, Lena Łapiczak, Wiktoria Łęga, Alicja Mamrocha, Amelia Musolf, Roksana Śliwa, Magdalena Wilk** oraz **12 wyróżnień**.

Wystawy w bibliotece

Wernisaż malarstwa **Michała Orzechowskiego** przyciągnął do biblioteki wielu gości, mieszkańców naszej gminy i nie tylko, ale także nauczycieli i kolegów Michała z Liceum Plastycznego w Koszalinie. Wystawa obejmowała pejzaże oraz szerokie spektrum portretów - na dużym i małym formacie, w tym także autoportrety. Jest to pierwsza wystawa autorska Michała. Artysta prezentował już swój dorobek artystyczny na wystawach grupowych. Doceniony został na prestiżowym XXII Ogólnopolskim Plenerze Rysunkowo-Malarskim im. Krystyny Drązkiewicz. Otrzymał wówczas najwyższą nagrodę, GRAND PRIX, przyznawaną najzdolniejszym uczniom szkół plastycznych oraz indeks na wydział malarstwa Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu. Na tym samym plenerze otrzymał jeszcze II Nagrodę w dziedzinie rysunku.

Wystawa zdjęć **Wojskowe Skrzydła w obiektywie** autorstwa **Cezarego Gronowskiego** i **Kamila Olszowego** została zrobiona i udostępniona zwiedzającym w drugiej połowie grudnia. Jest częścią projektu o tej samej nazwie, który znalazł się na liście laureatów tegorocznego Konkursu Inicjatyw Lokalnych „Start-Up Kultura”. Projekt odnosi się do lotniczych tradycji ziemi koszalińskiej i jej okolic. Autorzy zdjęć są żołnierzami zawodowymi, pasjonatami lotnictwa, historii i podróżnictwa.

W bibliotece, w cyklu ciągłym, organizowane są wystawy prac dzieci uczestniczących w zajęciach Bibliotecznej Akademii Młodego Artysty. Na uroczyste zakończenie Akademii biblioteka zrobiła dużą wystawę z całorocznego dorobku artystycznego małych „studentów”.

Warsztaty, kursy, szkolenia

Warsztaty teatralno-recytatorskie dla uczestników konkursów recytatorskich i innych osób chętnych poprowadził, na zaproszenie biblioteki, **Marcin Borchardt**, aktor Bałtyckiego Teatru Dramatycznego w Koszalinie. Były to jednodniowe warsztaty dla dwóch grup wiekowych: 3-9 lat i 10-16 lat.

Kurs komputerowy realizowany w ramach projektu „**E-kompetentni**” ukończyła grupa mieszkańców naszej gminy w wieku 50 lat i więcej. Uczestnicy szkolenia, mającego wymiar 140 godzin, uczyli się podstaw pracy z komputerem w obszarach informacji, komunikacji, tworzenia treści i bezpieczeństwa. Sprawdzianem nabytych umiejętności i wiedzy był egzamin końcowy. Wszyscy zdali z wynikiem pozytywnym, otrzymali dyplomy ukończenia szkolenia komputerowego oraz „Europejskie Certyfikaty Umiejętności Komputerowych z certyfikacją ECDL Profile DIGCOMP 8”. Kurs współfinansowany był ze środków Unii Europejskiej, a współorganizatorem była Gminna Biblioteka Publiczna w Będzinie.

We współpracy z Gminną Biblioteką Publiczną w Będzinie, trenerzy polskiego języka migowego z **Edukacyjnego Studia Języka Migowego „Migam i Gram”** przeprowadzili szkolenie z zakresu Polskiego Języka Migowego – PJM. W szkoleniu brali udział pedagodzy, psychologowie, nauczyciele, strażacy, jak również Głusi użytkownicy języka migowego i ich rodziny. Szkolenie pomogło także poszerzyć wiedzę o kulturze Głuchych, ich pięknym naturalnym języku, o Środowisku Głuchych i ich umiejętności postrzegania świata w odmienny sposób: na module wizualno-przestrzennym. W szkoleniu kończącym się egzaminem, które miało miejsce w filii bibliotecznej w Dobrzycy, uczestniczyło 15 osób. Każde spotkanie, których było 15, trwało 3 godziny.

Plastyczne wtorki

Biblioteka w Tymieniu kontynuowała cykliczne spotkania z najmłodszymi czytelnikami. W każdy wtorek odbywały się zajęcia z wykorzystaniem książki, zabawy oraz różnych technik i form plastycznych. W zajęciach bardzo często uczestniczyli także rodzice. W 33 spotkaniach uczestniczyły 274 osoby. Na uroczystym zakończeniu dzieci otrzymały dyplomy i drobne upominki.

Klub miłośników gier i zabaw z książką

Są to cykliczne piątkowe spotkania literacko-edukacyjne w bibliotece w Mścicach zapoczątkowane przez nowo zatrudnioną bibliotekarkę. Podczas każdego zajęcia członkowie Klubu mieli możliwość wysłuchania rozdziału z wybranej na dane spotkanie książki. Potem uczestniczyli w grach i zabawach związanych z jego treścią, które przy pomocy bibliotekarki sami tworzyli.

Przedшкоlaki w bibliotece

Każda z bibliotek kontynuuje cykliczne zajęcia edukacyjne dla przedszkolaków i uczniów. Prowadzone w formie ciekawych zabaw z elementami zajęć plastycznych i głośnym czytaniem, sprawiają, że dzieci się świetnie czują w naszych bibliotekach. Każde spotkanie ma inną tematykę ze starannym doбором materiałów edukacyjnych i odpowiednią oprawą. Podczas wizyty w bibliotece przedszkolaki oddają i wypożyczają książki, które mogą samodzielnie sobie wybierać. Każdorazowo, za oddane książki, otrzymują naklejki i mają stawiane pieczątki na specjalnej, osobistej karcie czytelnika. Ilość zebranych naklejek i pieczętek decydowała o otrzymaniu tytułu Super Czytelnika Roku Szkolnego 2018/2019 oraz nagrody.

Na przedwakacyjnym spotkaniu wręczyliśmy dyplomy z nadanym tytułem *Super Czytelnika roku 2018/2019* oraz nagrody dzieciom, które zbierały najwięcej pieczętek na specjalnej karcie czytelnika.

Biblioteka w przedszkolu

Najmłodsze grupy przedszkolne odwiedzamy w przedszkolu w ramach programu „Z książką w walizce”. W formie zabawy wprowadzamy dzieci w zaczarowany świat książek, przygotowujemy do odbioru ich treści i roli czytelnika. Czytamy bajki i prowadzimy zabawy animacyjne.

Koło szachowe SzachMat

W każdy wtorek, instruktor i prezes Stowarzyszenia Szachowego Husaria **Emilian Woszył**, uczył gry w szachy grupę młodych ludzi. Treningi szachowe uczą koncentracji, umiejętności logicznego myślenia, kształtują wyobraźnię. Większość bibliotecznych szachistów uczestniczyła już w swoich pierwszych turniejach szachowych (trzy organizowane były przez bibliotekę w Będzinie), osiągając pierwsze sukcesy. W **31** spotkaniach i **3** turniejach uczestniczyło **310** osób.

Projekty czytelnicze

Biblioteka kontynuuje rozpoczęty w 2018 r. projekt „**Mała Książka – Wielki Człowiek**”. Projekt Instytutu Książki skierowany jest do dzieci w wieku 3 lat oraz ich rodziców. Każdy trzylatek, który ze swoimi rodzicami, przyszedł do biblioteki, otrzymał w prezencie Wyprawkę Czytelniczą oraz Kartę Małego Czytelnika. Każda wizyta w bibliotece zakończona wypożyczeniem minimum jednej książki to jedna naklejka w Karcie. Po zebraniu dziesięciu naklejek młody czytelnik został uhonorowany imiennym dyplomem oraz niespodzianką. W projekcie wzięło udział 48 dzieci. Dzięki projektowi trzylatkowie z naszej gminy mogą poznać ważne miejsce – BIBLIOTEKĘ - i zostać pełnoprawnym uczestnikiem życia kulturalnego.

Biblioteki w Będzinie i Tymieniu uczestniczyły w projekcie „**Tydzień z polskimi bajkami**”. Dzieci poznały kultowe postacie z polskich dobroćek, przy oglądaniu których, jeszcze nie tak dawno, wychowywali się ich dziadkowie i rodzice. W projekcie zostały wykorzystano bajki: „Reksio”, „Miś Uszatek”, „Koziołek Matołek” i „Bolek i Lolek”.

Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy

Biblioteka będzińska była głównym organizatorem 27. Finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Orkiestry, która łączy ludzi chętnych do pomagania innym. A na naszym finale, organizowanym w Będzinie po raz ósmy, tych ludzi było naprawdę bardzo dużo. I stąd rekordowa kwota w naszych orkiestrowych puszkach – **9575,38 zł** !

W tym roku graliśmy dla dzieci małych i bez focha – na zakup sprzętu medycznego dla specjalistycznych szpitali dziecięcych. Atmosfera była gorąca i pełna pozytywnych emocji. Bardzo zdolne przedszkolaki z Będzina wystąpiły z jasełkami. **Teatr TAK** z Radomia spektaklem dla dzieci „O pchle, co manier nie miała” rozbawił nie tylko najmłodszą widownię, a interaktywne zabawy w trakcie przedstawienia

rozruszały wszystkich. Karatecy z Karate Kyokushin Kanku z Tymienia pod okiem senseia **Pawła Tomaszewicza** pokazali nam szeroki wachlarz swoich umiejętności. Jest to za każdym razem niesamowite widowisko! Młodzi strażacy z Ochotniczej Straży Pożarnej w Będzinie przeprowadzili pokaz ratownictwa przedmedycznego i szkolili chętnych z udzielania pierwszej pomocy. Występ bardzo zdolnych dzieciaków z Dziecięcej Orkiestry Dętej „Morscy muzycy” z Sarbinowa, pod dyktando bardzo zaangażowanej dyrygentki **Izabeli Wasilewskiej**, uraczył publiczność miłą dla ucha ucztą muzyczną. W międzyczasie mogliśmy posłuchać młodej i utalentowanej wokalistki ze szkoły w Łeknie - **Martyny Michałowskiej**. Licytacje, zapowiedzi poszczególnych artystów, oprawę muzyczną oraz profesjonalne poprowadzenie imprezy zawdzięczamy **Mateuszowi Prusowi**, który na co dzień jest nie tylko dziennikarzem koszańskiej telewizji, ale także zaangażowanym człowiekiem kultury, DJ-em i społecznikiem. Finał WOŚP w Będzinie to nie tylko wspaniałe występy, ale także inne atrakcje, które działały się „w tle”. W kawiarence, prowadzonej przez nauczycieli ze Szkoły Podstawowej w Łeknie, mogliśmy kupić pyszne ciasta ufundowane przez Piekarnię Bajgiel oraz upieczone przez rodziców, a także napić się kawy lub herbaty.

Obok kawiarenki swoje stanowisko miał pan **Olek Pawlutkin** i „Wata Puchata” z Kołobrzegu, który czarował z różowego cukru puchate, słodkie chmurki dla każdego dziecka z kolejki. Najbardziej kolorowy kącik podczas finału to „Kiermasz Książek i Innych Rzeczy Niezwykłych”, na który Gminna Biblioteka Publiczna w Będzinie zbiera fanty przez cały rok. Można było tam zaopatrzyć się w książki, zabawki, gry planszowe, przedmioty подарowane nam przez czytelników i sponsorów oraz gadżety, które dostaliśmy z głównego sztabu WOŚP w Warszawie. Hitem były ręcznie wykonane zabawki z Pracowni Re’art z Kołobrzegu oraz kalendarze wydane z okazji jubileuszu 70 lat GBP w Będzinie, który przypada w tym roku. Na zdjęciach w kalendarzu są nasi najmłodszy czytelnicy, a sesja fotograficzna odbyła się w listopadzie pod profesjonalnym okiem **Michała Kozłowskiego i Magdaleny Nowak**. Graficzny kształt kalendarza opracowała **Magdalena Daszczyńska**. Najmłodszymi uczestnikami niedzielnej imprezy zajmowały się animatorki z Babakuby – Dziecięcej Strefy Kreatywnej Zabawy z Kołobrzegu, prowadzonej przez **Annę Sawicką**, oraz wolontariuszki z Będzina. Były balonowe zwierzątka, malowanie twarzy i tatuaże z brokatu, zajęcia plastyczne z masą solną, bańki mydlane i zabawy z chustą. Niewątpliwą atrakcją były portrety, rysowane na oczekaniu przez niezwykłą artystkę z Koszalina – panią **Irinę Zincową – Szweczyk**, która wykonała 50 portretów w ciągu czterech godzin! Wśród niezwykłych gości należy także wymienić **Tomka Cukina**, który podarował na licytację trzy swoje grafiki, a także, na nasze zaproszenie, pojawił się na będzińskim finale. Co roku wzrusza nas olbrzymie zaangażowanie wszystkich, którzy pracują dla nas/Was przy tym wydarzeniu, sponsorzy i wolontariusze. Co roku jest ich więcej!

Bogaty program będzińskiej Orkiestry przyciągnął liczną publiczność, nie tylko mieszkańców naszej gminy, ale także Kołobrzegu, Koszalina, Słupska i Gdyni.

Biblioteka podziękowała za wielkie „Orkiestrowe Serce” osobom oraz firmom, które po raz kolejny wsparli finansowo i rzeczowo będzińską Orkiestrę - **Beacie Węgrzynowskiej-Dawid, Magdalenie i Markowi Gizińskim, Kindze Stefańskiej, Agnieszce i Mariuszowi Kwiatkowskim, Elżbiecie Rzepce, Irenie i Markowi Koniuszom, Hannie i Pawłowi Kujath, Mariuszowi Jaroniewskiemu, Józefowi Kokłowskiemu, Konradowi Sawickiemu, Barbarze Grudzień, Annie Naszydłowskiej, Pawłowi Hawranowi, Henrykowi Sawickiemu, Annie Sawickiej, Piekarni Bajgiel.**

Biblioteka w kulturalnej przestrzeni publicznej gminy

Biblioteka jest obecna w kulturalnej przestrzeni publicznej gminy Będzino nie tylko poprzez swoje różnorodne działania, ale także poprzez reprezentowanie jej na zewnątrz. Byliśmy obecni na uroczystym zakończeniu roku przedszkolnego w Będzinie i Mścicach oraz roku szkolnego w Łeknie, Mścicach, Dobrzycy i Tymieniu. Uczestniczyliśmy w piknikach organizowanych w przedszkolach w Mścicach i Będzinie.

Udział Gminnej Biblioteki Publicznej w Będzinie w VI Rekreacyjnym Festynie Strażackim w Mścicach był mocnym zakończeniem aktywnych działań około bibliotecznych w roku szkolnym 2018/2019. Nasza *Czytelnia pod chmurką* z „Kiermaszem książek i innych rzeczy niezwykłych” przyciągała dzieci i dorosłych. Zabawa z magiczną masą solną dla najmłodszych, koło fortuny, w którym każdy los wygrywał, czarodziejska walizka z nagrodami, konkursy czytelnicze, przeciąganie liny, puszczenie

mega baniek mydlanych, zdjęcia z „chmurkami” i kolorowe stworki balonowe dla każdego dziecka - to się naprawdę podobało. Jednak największym wzięciem cieszyło się artystyczne malowanie twarzy w wykonaniu **Anny Sawickiej**.

W 2019 roku w bibliotece głównej oraz filiach odbyło się łącznie **371** działań o charakterze edukacyjno-czytelniczym i imprez kulturalnych, w których uczestniczyły **4454** osoby.

Działalność informacyjna biblioteki

Biblioteka gromadzi lokalne dokumenty życia społecznego związanego z regionem i dokumentujące działalność instytucji i organizacji w gminie i powiecie. Przykłady takiej działalności to:

- prowadzenie kronik i albumów,
- stała dostępność map, folderów i ulotek, w których są przedstawiane najciekawsze miejsca i zakątki warte odwiedzenia w gminie, powiecie, województwie,
- stała dostępność dzienników i czasopism: Głos Koszaliński, Gazeta Miasto i Gazeta Wyborcza, Nowiny z Gminy, Gazeta Ziemska, Zachodniopomorski Magazyn Rolniczy, Prestiż, Bibliotekarz Zachodniopomorski,
- eksponowane są publikacje i literatura dotyczące regionu,
- informacje dotyczące wszelkich wydarzeń zamieszczane są na tablicy informacyjnej i na facebooku bibliotecznym,
- podczas akcji „Czytelnia pod chmurką”, na festynach gminnych oraz na WOŚP.

Działalność informacyjna i popularyzatorska prowadzona była przez bibliotekę uczestniczącą w festynach gminnych oraz na WOŚP.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi, fundacjami, stowarzyszeniami

1. We współpracy ze Stowarzyszeniem Szachowym „Husaria” w bibliotece zawiązało się koło szachowe SzachMat, w którym prowadzona jest nauka gry w szachy dla dzieci i młodzieży.
2. Stowarzyszenie UKS Karate Kanku Tymień – wspólna organizacja WOŚP
3. Ochotnicza Straż Pożarna w Będzinie, Mścicach, Dobrzycy – współpraca przy organizacji WOŚP i festynów.
4. Stowarzyszenie „Lepsze Jutro” i Środowiskowy Dom Samopomocy – wspólna organizacja Małych Festiwali „Integracja TY i JA”.
5. Rada Sołecka w Będzinie – współpraca przy letnim festynie rodzinnym.
8. Rada Sołecka i Koło Gospodyń Wiejskich w Dobrzycy – współpraca przy WOŚP.
9. Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich – współpraca z zakresu rozwoju czytelnictwa i kultury.
10. Polski Związek Bibliotek – współpraca w organizowaniu i prowadzeniu działalności bibliotecznej i kulturalnej

Pozabudżetowe źródła pozyskiwania środków na działalność bieżącą

- **2000 zł** biblioteka w Tymieniu otrzymała od Rady Sołeckiej – został zakupiony projektor
- **140 zł** ze sprzedaży ubytkowanych książek – zostały zakupione materiały do zajęć plastycznych
- **1000 zł** biblioteka w Dobrzycy otrzymała od Rady Sołeckiej – zostały zakupione maszyna do wycinania i wyłaczania oraz materiały plastyczne

Biblioteka uczestniczyła w Programie Biblioteki Narodowej *Zakup nowości wydawniczych dla bibliotek* – dotacja **6380 zł** .

Nasza biblioteka jest miejscem aktywnym, a my, bibliotekarze, nie postrzegamy swojej pracy wyłącznie przez pryzmat czytelnictwa. Postawiliśmy na nowoczesną edukację kulturalną, dzięki której dzieci i młodzież stają się nie tylko świadomymi odbiorcami kultury, ale także jej twórcami. Dbamy o to, by spotkania z kulturą dały dzieciom możliwość odkrywania swoich talentów, rozwijania pasji, poznawania świata, ale także uczyły wspólnego działania i tworzenia.

Będzińska biblioteka wypracowała swoją niepowtarzalną markę w kulturalnej przestrzeni publicznej naszej gminy. Jest przyjazną i otwartą instytucją z kompetentnymi i uprzejmymi pracownikami. Dysponuje bogatym księgozbiorem, oferuje ciekawe zajęcia i spotkania dla osób w każdym wieku.

Będzino, 25.02.2020 r.